

Regionstyrelsen

Förstudie Omlandsprojekt - Ansökan om medel ur anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder**Förslag till beslut**

- Region Gotland medfinansierar projektet "Förstudie Omlandsprojekt" med 50 procent av projektets faktiska kostnader, sammanlagt högst 350 000 kronor ur 2022 års anslag 1:1, regionala tillväxtåtgärder.
- Beslutet avser perioden 2022-04-01 till 2022-12-31. Slutredovisning ska ha inkommit till Region Gotland senast 2023-01-31.

Sammanfattning

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen i Gotlands län och Region Gotland samarbetar kring bildandet av en nationalpark i Bästeträskområdet på norra Gotland, där Region Gotland representerar medborgarna och det regionala utvecklingsperspektivet. Eftersom en stor del av den service som behövs för besökare kommer att ligga i området utanför den planerade nationalparken, i omlandet, har Region Gotland parallellt med bildandet av nationalparken undersökt förutsättningarna för att genomföra ett omlandsprojekt. Med utgångspunkt av det vill Förstudie Omlandsprojekt ta del av hur andra omlandsprojekt har jobbat med boende, företagare och verksamheter i nationalparkens närhet liksom destinationsutveckling.

Målet med Förstudie Omlandsprojekt och dess omvärldsbevakning är att undersöka om det finns intresse och behov bland aktörer av ett genomförandeprojekt för omlandet och det större området runt Bästeträsk, dvs norra Gotland. Detta sker genom intervjuer och en uppdatering av den kartläggning som gjorts över de som bor och verkar i omlandet med omnejd; allt från entreprenörer, utvecklingsbolag, lantbrukare och föreningar till kyrkan. De boende och verksamma i omlandet är centrala för bildandet av nationalparken och därigenom för Förstudie Omlandsprojekt.

Syfte

Förstudie Omlandsprojekt syftar till att ta del av de senaste rönen och erfarenheten av hur andra omlandsprojekt, såsom Åsnen med sin destinationsutveckling och

Nämdöskärgården, som följer samma tidsplan för bildandet av nationalpark och har ett pågående omlandsprojekt. I det projektet jobbar de med boende, företagare, föreningar och verksamheter i nationalparkens närhet för att stärka den långsiktigt bärkraftiga utvecklingen samtidigt som den sker med hänsyn till de boende och områdets bevarandevärden. Förstudie Omlandsprojekt vill genom intervjuer och samtal med entreprenörer och andra aktörer i omlandet, och det angränsande större området, utvärdera intresset för ett kommande omlandsprojekt.

Mål

Målet med Förstudie Omlandsprojekt är att med hjälp av den insamlade kunskapen besvara om det finns ett behov och intresse av ett genomförandeprojekt för det större området runt Bästeträsk, dvs norra Gotland.

Målgrupp

Projektets målgrupp är entreprenörer och andra aktörer, såväl verksamma som blivande, i nämnda område som kan ha intresse och nytta av ett kommande omlandsprojekt.

Projektorganisation

Förstudie Omlandsprojekt ägs och leds av Region Gotland och initierades genom den pågående processen med bildande av en nationalpark. Projektledaren rapporterar till den styrgrupp som bildas för projektet.

Genomförande

Arbetet kommer att ske genom dialog och intervjuer med relevanta personer i andra omlandsprojekt liksom med entreprenörer och andra aktörer i omlandet med omnejd och är delvis en uppdatering av den kartläggning som redan gjorts över de som bor och verkar i omlandet med omnejd; näringslivsidkare, entreprenörer, utvecklingsbolag, lantbrukare, föreningar, kyrkan mfl.

Kunskapsinhämtningen drar även nytta av de förstudier som redan gjorts där de olika intressenternas behov, förutsättningar, önskemål och farhågor bidrar till en mångfacetterad helhetsbild. Projektledaren har regelbundna möten med styrgruppen för såväl diskussion som sakfrågor liksom hur projektet fortskrider. Projektägaren ansvarar för att projektets resultat tas om hand och sprids till relevanta målgrupper och andra intressenter samt genom att vara en aktiv dialogpartner till själva bildandeprojektet. Kommunikation kring förstudien kommer att ske via hemsida och sociala medier samt i dialog med intressenter under genomförandet.

Kostnads- och finansieringsbudget perioden 2022-04-01 – 2022-12-31

Kostnader	2022	Totalt
Egen personal	650 000	650 000
Övriga kostnader	50 000	50 000
Summa kostnader	700 000	700 000
Finansiering		
Region Gotland, anslag 1:1	350 000	350 000
Region Gotland, RSF verksamhetsmedel	350 000	350 000
Summa finansiering	700 000	700 000

Horisontella perspektiv

Projektet integrerar flera horisontella perspektiv; jämställdhet inom företagsfrämjande, en målsättning om ökad tillgänglighet för alla, medvetenhet att inkludera folkbildning såväl som kultur- och föreningsliv. I linje med Agenda 2030 syftar projektet även till att föra ner de globala målen till en regional nivå och sträva efter att säkerställa ett varaktigt skydd för vår planet och dess naturresurser. Såväl besöksnäringen som näringslivsutvecklingen bidrar till att öka välbefindandet i regionen enligt Östersjöstrategins mål vilket även ger effekt horisontellt.

Miljömässiga effekter

Eftersom projektet är en ren förstudie är de miljömässiga effekter av projektet framtida, i form av den riktning som tas ut för hur omlandet ska utvecklas. Genom att fler aktörer i omlandet med omnejd blir verksamma bidrar det till att besöksnäringens verksamhet sprids ut över ett större område med den förväntade effekten att plana ut trycket under sommarmånaderna över ett större närliggande område, utanför själva omlandet. Transporter inom projektet sker kollektiv när så är möjligt.

Mångfaldseffekter

Effekter av mångfald följer av den gedigna kartläggning som redan gjorts över de som bor och verkar i omlandet med omnejd; allt från näringslivsidkare, mångsysslare, lantbrukare, föreningar till kyrkan. De boende och verksamma i omlandet är centrala för bildandet av nationalparken och därigenom för Förstudie Omlandsprojekt. Självfallet har alla samma rättigheter oavsett kön men även etnicitet, utbildning, livsstil, arbetsform.

Hållbarhetsbedömning

Förstudie Omlandsprojekt bedöms ha en genomtänkt syn på hållbarhet. Projektet kopplar till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) Vårt Gotland 2040 och vill titta på möjligheten till projekt under de två övergripande målen ”Gotland är en förebild i energi- och klimatomställningen” och ”Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft”. RUS beståndsdel ”barnperspektiv” återfinns i den långsiktiga helhetssyn som är nödvändig för att tillgodose även kommande generationers möjlighet att besöka området samt värna de ekosystemtjänster området besitter. Liksom den geografiska; utgångspunkten är att centrum för förstudien ligger i Bästeträsk men målet är att skapa utvecklingskraft på hela Gotland med fokus på landsbygderna.

Motivering till beslut

Regionstyrelsen anser att projektet *Förstudie Omlandsprojekt* överensstämmer väl med prioriteringen ”Utveckla attraktionskraften” med inriktning ”Stärk Gotlands attraktionskapande faktorer” i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) Vårt Gotland 2040. Projektet kopplar även till de två övergripande målen ”Gotland är en förebild i energi- och klimatomställningen” och ”Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft” i den regionala utvecklingsstrategin (RUS) Vårt Gotland 2040.

Ansökan är utformad för att ge Region Gotland möjlighet att ta ett helhetsgrepp för området i utformning av kommande projekt, för att värna det mest skyddsvärda i det som förhoppningsvis blir nationalpark nämligen de boende, entreprenörer och andra aktörer som är verksamma i området samt miljön och vattenresurserna.

Beslutsunderlag

Förstudie Omlandsprojekt - Ansökan om medel för regionala tillväxtåtgärder inkommen 2022-03-07.

Villkor

För beslut gäller bestämmelserna i Förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken samt Allmänna villkor.

Särskilda villkor

Projektledare ska finnas tillgänglig för löpande uppföljning under projektperioden.

Övrigt

Rapportering och ansökan om utbetalning ska vara Region Gotland tillhanda en månad efter projektavslut. (via minansokan.se)

Kom ihåg:

Projektet ska i all sin externa kommunikation informera att insatserna är delfinansierade av Region Gotland. Region Gotlands logotyp ska finnas med på allt tryck material, på hemsidor, i annonser och i alla sociala medier som projektet nyttjar. Region Gotlands medfinansiering ska omnämnas vid intervjuer i sociala medier, tidningar, radio och TV.

Regionstyrelseförvaltningen

Peter Lindvall
Regiondirektör